

Pasaka kaip būdas pažinti ir išreikšti save

Ramutė Skrickienė

Panevėžio r. Naujamiesčio lopšelio-darželio “Bitutė”
direktorė

2014-04-25

Pakruojis

Pedagoginiu požiūriu **tekstas** - tai ugdomoji informacija, „**tai, kas ugdo, skatina asmenybę tobulėti**“.

(B. Bitinas, 1998)

Auklėtoja pasakas skaito kasdien...

Kviečiu pabandyti perskaityti pasaką taip, kad ji nuskambėtų visai naujai. Taip, kad kiekvienoje pasakoje atrastumėte kažką sava, artima ir iš naujo, galbūt kiek kitaip, išgyventumėte ankstesnes patirtis bei atrastumėte naujas.

„Bjaurusis ančiukas”

- Pasakų rinkiniuose gausu pasakų apie vaikus našlaičius: „Našlaitė Elenytė”, „Joniukas ir Grytutė”, „Pelenė”...
- 1845 m. H .K. Anderseno „Bjaurusis ančiukas”
- Pasakos pagrindas – motyvas apie **keistos ir niekam nereikalingos būtybės likimą.**

Pastaruosius 200 metų „Bjaurusis ančiukas“ yra viena iš nedaugelio pasakų, įkvėpusių ištisoms „nepritapėlių“ kartoms drąsos ir stiprybės nepasiduoti ir žūt būt surasti savus.

Antis išperi ančiukus, vienas kiaušinis ilgai
neskyla...

Įvairūs kiemo gyventojai, apžiūrėję „bjaurų“
ančiuką, paskelbia jį esant netinkamą

Motina antis užstoja savo vaiką, bet, nebeįstengusi ištvirti kiemo gyventojų išpuolių prieš vaiką, jį išvaro.

Bjaurusis ančiukas klajoja

- Instinktas, liepiantis keliauti ir nenurimti tol, kol ras, ko ieško.
- Net ir įgijęs tam tikros patirties, žmogus ir toliau beldžiasi ne į tas duris (ne tos durys yra tokios, į kurias pasibeldęs vėl iš naujo jautiesi atstumtas).

Ateina žiema. Ančiukas įšąla lede

- Įšaldyti jausmai. Įšaldytas kūrybingumas.
- Šaltis – tai mirties pabučiavimas ir kūrybai, ir meilei, ir pačiam gyvenimui.
- Žmogui suledėti – tyčia atsisakyti bet kokių jausmų.
- Šaltis – savigynos mechanizmas, bet jis labai kenkia sielai ir dvasiai, nes ji reaguoja tik į šilumą.
- Sprendimas – sudaužyti ledą ir išvaduoti sielą iš šalčio gniaužtų.

Parsineša valstietis

- Žmogus, galintis išvaduoti iš ledo gniaužtų, nebūtinai turi būti mums labai artimas ir savas.
- Akimirkos stebuklas, pasirodantis tuomet, kai mažiausiai to tikimasi (kas gali būti tuo stebuklu?)
- Momentas, kuomet dvasia mus pamaitina, ištraukia iš bėdos, parodo slaptą tunelį, atsarginį išėjimą.

Gauruotų katinų ir žvairų vištų pasaulis

- Žemina ir šmeižia kitą vien todėl, kad jis kitoks.
- Nei antys nei gulbės nėra blogos, tiesiog antys yra antys, o gulbės yra gulbės.
- Ar verta nertis iš kailio, bandant įsisprausti į nieko bendro su jumis neturinčius rėmus?
- Atstumtasis mokosi klaidų ir bandymų būdu. Bandymų būna labai daug, o klaidų - dar daugiau.

Ateina pavasaris...

Pasakų šalis yra...

„Pasakų šalis yra pavojinga vieta, kur žioplių laukia vilkduobės, o akiplėšų – požeminiai kalėjimai(...)Pasakų karalystė neaprepiama, joje pilna įvairiausių dalykų: čia gali sutikti visokiausių žvėrių ir paukščių, bekraščių jūrų ir nesuskaičiuojamų žvaigždžių, čia nuolat tyko pavojai, čia ir džiaugsmas ir sielvartas kerta aštriai lyg kardas. Galbūt žmogus turėtų jaustis laimingas jau vien gavęs pasivaikščioti po šią nuostabią šalį, bet paregėję jos keistenybes ir turtus keleiviai, kurie norėtų apie juos papasakoti, praranda žadą.”

(J.R.R. Tolkienas)